

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219201394
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2219201394.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v spore žalobkyne: Mgr. C. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, E. K., zastúpená advokátom: Mgr. Tomáš Michnica, so sídlom Na Priekope 13, Žilina, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúcej prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 12C/11/2019 - 96 zo dňa 13. januára 2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd rozsudok po právnej stránke odôvodnil aplikáciou § 153 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP). Uviedol, že vo veci nariadil pojednávanie, neprizval naň do úvahy prichádzajúci ďalší orgán štátu, oprávnený zastupovať štát, nakoľko žalobkyňa na vyjadrenie žalovaného (resp. žalobou označeného zástupcu štátu) vo svojej replike nijakým spôsobom nereagovala, navyše ani nekonkretizovala a nedoplnila, čo je základom uplatnenia jej nároku. K výške nároku nedoložila, ani nenavrhol vykonať žiadne dôkazy. Na pojednávaní nariadenom na 13.01.2020 žalobkyňa cestou advokáta poukázala na trestný rozkaz a postup krajského súdu, ktorý nebol oprávnený vo veci konať, na základe ktorých skutočností mala vzniknúť žalobkyni škoda a nemajetková ujma. Žalobkyňa dôkazy k uplatnenému nároku nepredložila včas, dokumenty pripojené k žalobe nie sú dostatočné k preukázaniu nároku uplatneného žalobou, do nariadenia pojednávania mala žalobkyňa dostatok časového priestoru na predloženie dôkazov o výške škody a na navrhnutie dôkazov o vzniku nemajetkovej ujmy a preto súd v zmysle § 153 CSP neumožnil žalobkyni na pojednávaní predkladať a navrhovať dôkazy (ktoré mali byť súčasťou už podanej žaloby).

2. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanej ako úspešnej strane sporu voči žalobkyni nárok na náhradu trov v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), g) a písm. h) CSP. Podľa názoru žalobkyne súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nedostatočne zistil skutkový stav a použil nesprávnu interpretáciu CSP pri rozhodovaní v neprospech žalobkyne, pričom nijakým spôsobom neprihliadol na dôkazy navrhnuté žalobkyňou na pojednávaní. Odôvodnenie predmetného rozsudku je nedostatočné, neúplné a svojim

obsahom vytvára stav právnej nerovnováhy účastníkov konania. Primárnym predpokladom zákonného rozhodnutia je jeho odôvodnenie, ktoré musí spĺňať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP.

4. Súd prvej inštancie znemožnil žalobkyni konať pred súdom a porušil jej právo na spravodlivý súdny proces. Žalobkyňa poukázala na čl. 2 ods. 2, čl. 6 ods. 1 a čl. 10 ods. 4 CSP a uviedla, že zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd prvej inštancie sa obmedzil na odôvodnenie rozhodnutia len na str. 4 bod 8, kde v dvoch vetách vysvetlil prečo a z akých dôvodov žalobu zamietol. Žalobkyni nie je zrejmé, z akých skutočností súd prvej inštancie vychádzal vo svojom rozhodovaní, keďže žalobkyni ani neumožnil, aby vykonala ňou navrhované dôkazy a tvrdenia (výsluch žalobkyne, výsluch svedkov, predloženie listinných dôkazov...). Procesné dokazovanie je objektívnym právom upravený postup občianskoprávneho súdu, ktorého cieľom je získanie skutkových a právnych poznatkov významných pre rozhodnutie vo veci samej. V tejto súvislosti žalobkyňa upriamila pozornosť na § 187 CSP. Podľa žalobkyne sa konajúci súd nijakým spôsobom nezaoberal skúmaním platnosti/neplatnosti sporných právnych úkonov/skutočností, čo má za následok porušenie zásady na spravodlivý súdny proces. Porušením práva na spravodlivý súdny proces dospel súd prvej inštancie k nezákonnému a nespravodlivému právnomu posúdeniu veci a následne vydal rozhodnutie, ktoré je v rozpore s právnou úpravou Slovenskej republiky. Zamietnutím žaloby bez akéhokoľvek relevantného odôvodnenia a neskúmania dôkazov navrhnutých žalobkyňou na pojednávaní došlo postupom súdu prvej inštancie k porušeniu rovnosti účastníkov konania.

5. Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobkyňa sa domáha nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ktorá jej bola spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy (neoprávneným trestným stíhaním). Prvoinštančný súd porušil zákonné princípy a ustanovenia CSP, keď žalobkyni neumožnil vykonať ňou navrhované dôkazy na podporu jej tvrdení a interpretácii. Súd prvej inštancie sa v rozsudku odvoláva na sudcovskú koncentráciu konania (§ 153 CSP), v zmysle ktorej nemusí prihliadať na dôkazy, ktoré neboli predložené skôr ako na prvom pojednávaní, so zreteľom na hospodárnosť a rýchlosť konania. Takto určená koncentrácia je nesprávna. Ak súd chcel určiť koncentráciu sám (sudcovskú koncentráciu) mal a musel jasne uviesť a formulovať záver, že na neskôr uplatnené prostriedky procesnej obrany a útoku nebude prihliadať. Takúto frázu však na pojednávaní dňa 13.01.2020 súd neuviedol, teda nemožno konštatovať, že by súd záväzne určil konkrétny moment, resp. lehotu, po ktorej už nebude musieť prihliadať na nové skutočnosti. Súd však namiesto toho len všeobecne poučil stranu o existencii noriem CSP aj koncentrácie, ale žiadnym spôsobom ju neurčil. Ak súd neurčil lehotu (moment) pre sudcovskú koncentráciu, platí zákonná koncentrácia, a teda je možné predkladať prostriedky procesnej obrany a útoku až do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. V danom prípade pri nemožnosti uplatnenia zákonnej koncentrácie konania potom by zákonná koncentrácia nemala žiadny význam a v CSP by bola upravená zbytočne.

6. Zákonodarca pri inštitúte zákonnej koncentrácie konania vychádza z toho, že súd je objektívne schopný spor spravodlivo posúdiť a rozhodnúť len, ak má k dispozícii všetky potrebné dôkazy a skutočnosti. Nakoľko súd prvej inštancie nemal k dispozícii všetky potrebné dôkazy a skutočnosti, ktoré žalobkyňa navrhovala (súd ich nepripustil) nemohol dospieť k spravodlivému rozhodnutiu vo veci samej. Právna formulácia zákonnej koncentrácie konania stanovuje konečný limit navrhovania dôkazov počas celého súdneho konania. Koncentrácia v tomto konaní nebola aplikovaná správne a zákonne. V dôsledku takéhoto nesprávneho postupu súd nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností uvedených v predmetnej žalobe. Súd prvej inštancie sa uvedenými skutočnosťami nezaoberal, v odôvodnení svojho rozhodnutia ich nevysvetlil a v konaní im nevenoval takmer žiadnu pozornosť v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

7. Absencia náležitého a zrozumiteľného odôvodnenia rozhodnutia je absolútna, nezákonná, porušuje rovnosť účastníka strán (žalobkyne) v konaní a neguje meritórne právo a demokratické princípy, o ktoré sa opiera demokracia a nezávislosť. Povinnosť súdu zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sú teda jedny zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu súdu a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou súdu. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Ustálená prax rozhodovaní súdov jednoznačne odkazuje na povinnosť súdu jasne a zrozumiteľne odôvodniť svoje rozhodnutie. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžf/82/2011 zo dňa 29.10.2012.

8. Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že už v priebehu konania vo svojom vyjadrení k žalobe a v duplike poukazovala na to, že žalobkyňa neuviedla žiadne skutočnosti a nepredložila/nenavrholo žiadne dôkazy, ktoré by boli spôsobilé preukázať existenciu vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zák. č. 514/2003 Z. z.). Všetky žalobkyňou navrhované a súdu prvej inštancie predložené listinné dôkazy preukazovali len to, že trestné konanie prebiehalo. Žalobkyňa v žalobe ani v replike nielenže nepredložila žiaden dôkaz, žalobkyňa súdu prvej inštancie ani len nenavrholo vykonanie akéhokoľvek dôkazu preukazujúceho oprávnenosť a opodstatnenosť žalobkyňou požadovaného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

10. Žalovaná už v duplike upozorňovala na to, že skutkový stav veci nie je zložitý, a preto by žalobkyňa nemala mať ťažkosti s preukázaním alebo aspoň konkretizovaním dôkazov, ktoré navrhuje vykonať. Žalobkyňa tak v konaní nič nebránilo, aby sa k duplike žalovanej riadne vyjadrila a ňou identifikované nedostatky odstránila. Žalobkyňa však aj napriek tomu, že bola od začiatku konania právne zastúpená, nebola schopná v žalobe ani replike svoje nároky riadne preukázať, a k duplike žalovanej sa nevyjadrila. Žalobkyňa v stanovenej sudcovskej lehote teda nesplnila povinnosť tvrdenia, čo znamená, že na jej prípadné ďalšie tvrdenia, ktoré neuviedla a nové predložené dôkazy, súd nemal v zmysle § 167 ods. 3 CSP prihliadať. V prípade, ak by súd umožnil žalobkyňu, napriek porušeniu jej povinnosti, dodatočne uvádzať nové tvrdenia a predkladať dôkazy, princíp rovnosti strán v konaní a účel ustanovení CSP o koncentrácii konania by bol porušený. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/43/2018 zo dňa 26.02.2019.

11. Podľa žalovanej súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 153 CSP, o ktoré oprel aj svoje odôvodnenie. Nakoľko žalobkyňa v konaní nepredložila ani jeden dôkaz preukazujúci opodstatnenosť jej nároku na náhradu škody, súd prvej inštancie sa nemal k akému dôkazu, resp. návrhom na vykonanie dokazovania vyjadrovať. V napadnutom rozhodnutí je v bode 8 vymedzená absolútna absencia dôkazov, na základe ktorých by mal súd prvej inštancie rozhodovať, čím podľa žalovanej dostatočne súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie žaloby.

12. V súvislosti s námietkou žalobkyne o absencii vyjadrenia súdu prvej inštancie o aplikácii sudcovskej koncentracie konania v zmysle § 153 CSP na pojednávaní konanom dňa 13.01.2020 žalovaná uviedla, že CSP neupravuje povinnosť súdu uviesť a formulovať záver, že na neskôr uplatnené prostriedky procesnej obrany a útoku nebude prihliadať. Už zo samotného § 153 CSP, ako aj zásady hospodárnosti a rýchlosti konania vyplýva, že strany sporu nie sú oprávnené vykonávať procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania. Tvrdenia žalobkyne ohľadom neformulovania záveru, že na neskôr uplatnené prostriedky procesnej obrany a útoku nebude prihliadať, nemusia byť ani pravdivé. Žalovanej už vo výzve k vyjadreniu sa k replike žalobkyne zo dňa 22.10.2020 súd prvej inštancie jednoznačne vymedzil a zvýraznil, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy nemusí prihliadať. Žalovaná sa v tomto prípade nemá prečo domnievať, že by vo vzťahu k žalobkyňu súd prvej inštancie postupoval odlišne pri doručovaní vyjadrenia žalovanej.

13. V súvislosti s námietkou žalobkyne, že súd prvej inštancie nemal k dispozícii všetky potrebné dôkazy a skutočnosti, a tak nemohol dospieť k spravodlivému rozhodnutiu vo veci, žalovaná uviedla, že bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno je v zmysle § 149, § 150, § 153 a § 185 CSP procesnou zodpovednosťou strany sporu, nie súdu. Bolo v záujme žalobkyne, aby mal súd prvej inštancie k dispozícii všetky potrebné dôkazy a skutočnosti/tvrdenia na uskutočnenie podrobného vecného preskúmania dôvodnosti nároku, čomu žalobkyňa aj napriek viacerým možnostiam a právnomu zastúpeniu zabránila.

14. Žalovaná poukázala zároveň na skutočnosť, že už vo vyjadrení k žalobe namietala nejednoznačnosť titulu/zásahu, ktorým mala byť žalobkyňu spôsobená škoda. Tento nedostatok skutkových tvrdení bol zásadným pre určenie, ktorý orgán je oprávnený v mene žalovanej konať. Ako však konštatoval súd prvej inštancie v bode 5 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, žalobkyňa ani na túto námietku žalovanej nereagovala. Podľa žalovanej je napadnuté rozhodnutie dostatočne a presvedčivo odôvodnené a súdom prvej inštancie uskutočnená sudcovská koncentrácia konania bola uplatnená v súlade so zákonom.

Vzhľadom na uvedené žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

15. Odvolacia replika nebola podaná.

16. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po oboznámení sa s obsahom celého spisu dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

17. V preskúmvanej veci sa žalobkyňa žalobou domáhala voči žalovanej náhrady majetkovej škody vo výške 5.650 eur s príslušenstvom a nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur, podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Žalobkyňa v žalobe opísala podrobnú genézu trestného konania, ktoré sa voči nej začalo na základe uznesenia o vznesení obvinenia OR PZ Dunajská Streda ČVS: ORP-315/2-VYS-DS-14 zo dňa 13.05.2014 a ktoré sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 2T 105/2015 - 569 zo dňa 08.03.2017. Uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 13.05.2014 bola obvinená pre zločin neodvedenia dane a poistného. Proti uzneseniu podala sťažnosť, ktorá bola uznesením Okresnej prokuratúry Dunajská Streda č. k. 1Pv/419/14/2201 - 4 zo dňa 10.06.2014 zamietnutá. Dňa 17.07.2014 bola na žalobkyňu podaná obžaloba pre prečin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1 Trestného zákona a zločin nezaplatenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, 2 Trestného zákona a následne trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/163/2014 zo dňa 29.07.2014 bola uznaná za vinnú a bol jej uložený podmienený trest odňatia slobody so skúšobnou dobou a probačným dohľadom s povinnosťou nahradiť škodu pre Sociálnu poisťovňu, a.s.. Na základe príkazu na zatknutie Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 09.09.2014 bola žalobkyňa nezákonne predvedená pred Okresný súd Dunajská Streda za účelom doručenia jej trestného rozkazu a opisu obžaloby. Proti trestnému rozkazu podala žalobkyňa odpor a následne podala aj návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu, ktorému návrhu Najvyšší súd SR vyhovel. Najvyšší súd SR rozhodol tak, že Okresnému súdu Dunajská Streda a Krajskému súdu v Trnave vec odníma a prikazuje ju Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi. Vo svojom rozhodnutí Najvyšší súd SR konštatoval, že v danej veci došlo zo strany konajúcich súdov k nedostatku nestrannosti a objektívnosti a z obsahu spisu vyplývajú viaceré pochybenia konajúcich orgánov, pričom najvyšší súd v odôvodnení rozhodnutia špecifikuje nesprávny a nezákonný postup Okresného súdu Dunajská Streda a Krajského súdu v Trnave a konštatuje, že séria nezákonných rozhodnutí a postupov, vrátane Okresnej prokuratúry Dunajská Streda skôr nasvedčuje o zaujatosti týchto orgánov voči obvinenej (žalobkyne v prejednávanej veci), resp. vzbudzuje pochybnosti o ich nezaujatosti. Odo dňa prikázania veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves sa uskutočnilo päť súdnych pojednávaní, pričom rozsudkom zo dňa 08.03.2017 bola žalobkyňa spod obžaloby v celom rozsahu oslobodená.

18. Žalobkyňa vzniknutú škodu v podobe skutočnej škody alebo ušlého zisku odvodzovala od porušenia práva porušením právnej povinnosti, nezákonného rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda. Žalobkyňa bola nezákonným rozhodnutím Okresného súdu Dunajská Streda uznaná za vinnú so spáchania úmyselného trestného činu. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves bola žalobkyňa oslobodená spod obžaloby.

19. Z dôvodu, že bola preukázaná nevina žalobkyne v trestnom konaní, podala dňa 28.08.2017 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. V čase podania obžaloby a následnom priebehu trestného konania na Okresnom súde Dunajská Streda vykonávala žalobkyňa funkciu konateľa obchodnej spoločnosti.

20. Žalobkyňa vynaložila reálne náklady na trovy právneho zastúpenia v trestnej veci, ktorá prebiehala v územnej pôsobnosti Dunajská Streda 500 eur, na cestovnom Bratislava - Dunajská Streda a späť 500 eur, 2.000 eur predstavovali náklady spojené s presťahovaním sa do iného mesta z dôvodu šikanózneho konania okolia a 2.650 eur vynaložila ako náklady spojené s trestným konaním, ktoré bolo vedené

na Okresnom súde Spišská Nová Ves (5-krát cestovné a 5-krát ubytovanie). Žalobkyňa si tak uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 5.650 eura, ktorý žiadala priznať s 5% s úrokom z omeškania ročne od 13.05.2014 do zaplatenia.

21. Žalobkyňa žiadala priznať taktiež náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur z dôvodov, že uznesením o vznesení obvinenia jej bola spôsobená psychická trauma; trestné konanie hrubo poškodilo jej profesionálnu a osobnú povesť v mieste jej pobytu a podnikania (v mieste pobytu a podnikania bola všeobecne známa osoba); trestné konanie ponižujúcim spôsobom znehodnotilo jej roky budovanú profesionálnu povesť, zásadným spôsobom zasiahlo do jej osobnostných práv, pričom významným spôsobom sa zhoršili jej rodinné pomery; trestné konanie malo negatívny dopad na zdravotný stav jej rodičov a manžela; trestné konanie malo negatívny dopad na jej najbližšiu rodinu (nevyhnutnosť presťahovania sa do iného mesta z dôvodu ochrany súkromia a integrity rodiny); trestné konanie znížilo dôveryhodnosť a kredit žalobkyne medzi známymi, priateľmi, rodinou a obchodnými partnermi, malo za následok úbytok klientov jej firmy a nemohla sa zúčastniť výberového konania na funkciu riaditeľky kultúrneho strediska a kina v meste Štúrovo, kam sa bola nútená presťahovať z dôvodu vedeného trestného konania.

22. Na preukázanie svojich tvrdení v žalobe žalobkyňa navrhla vykonať dokazovanie jednotlivými rozhodnutiami v trestnom konaní, ktoré v žalobe presne špecifikovala a žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

23. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že žalovaná sa vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 06.05.2019 (č.l. 45 - 56) podrobne zaoberá predpokladmi pre priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím a okrem iného namietala, že žalobkyňa označila za nezákonné rozhodnutie, od ktorého odvodzovala nárok trestný rozkaz Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 1T 163/2014-100, zo dňa 30.07.2014, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu a následne bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 08.03.2017 spod obžaloby oslobodená v celom rozsahu a to na základe späťvzatia žaloby prokurátorom. Žalovaná zdôrazňovala, že trestný rozkaz nie je spôsobilým titulom pre uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, pretože nenadobudol právoplatnosť. V tejto súvislosti poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/166/2017 zo dňa 29.01.2018, ktorý to konštatoval v odôvodnení uznesenia. Namietala, že v texte žaloby nie je označené a zároveň nie je možné ani ustáliť, že v konaní došlo k vydaniu iného rozhodnutia, ktoré by mohlo byť v zmysle definície poskytnutej § 6 zák. č. 514/2003 Z.z. možné považovať za nezákonné a čo má vplyv aj na ustálenie orgánu, ktorý má za Slovenskú republiku konať. Žalovaná poukázala na to, že vzhľadom na obsah žaloby orgánom oprávneným konať v mene Slovenskej republiky môže byť Generálna prokuratúra SR, pričom nárok žalobkyne na náhradu škody nebol predbežne prerokovaný Ministerstvom spravodlivosti SR, nakoľko po doručení žiadosti a jej doplnenia bola táto žiadosť na základe vyjadrenia žalobkyne postúpená Generálnej prokuratúre SR.

24. Žalobkyňa na vyjadrenie k odvolaniu reagovala podaním doručeným súdu 26.07.2019 (replika č.l. 75). V podaní vytýka žalovanej, že opomína fakt, že proti žalobkyňi bola podaná aj obžaloba Okresnej prokuratúry Dunajská Streda pre konkrétne prečiny podľa trestného zákona, opätovne označuje orgán, prostredníctvom ktorého má žalovaná Slovenská republika konať, Ministerstvo spravodlivosti SR a poukazuje na dôkazy, ktoré navrhuje vykonať, opäť rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, resp. žiadosti žalobkyne v trestnom konaní.

25. K replike žalobkyne podala žalovaná dupliku 31.10.2019 (č.l.83), v ktorej poukazuje na nevyhnutnosť preukázať predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na dôkazné bremeno žalobkyne a navrhuje žalobu zamietnuť pre nesplnenie predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

26. Žalobkyňa na doručení dupliku písomne nereagovala.

27. Súd vo veci vytýčil pojednávanie na deň 13.01.2020 (č.l. 93), ktorého sa zúčastnila žalobkyňa, jej právny zástupca a zástupca žalovanej. Na pojednávaní právny zástupca žalobkyne predniesol žalobu v zhode s jej písomným vyhotovením, k žalobe sa vyjadrila zástupkyňa žalovanej, súd oboznámil dôkazy, prílohy žaloby a uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené. Právny zástupca žalobkyne v záverečnej reči konštatoval, že na dnešnom pojednávaní chceli navrhnúť dôkazy preukazujúce, že žalobkyňi vznikla

škoda a nemajetková ujma a navrhol žalobe vyhovieť. Zástupca žalovanej v záverečnej reči poukázal na to, že žalobkyňa nenavrhola vykonať žiadne dokazovanie na preukázanie škody a nemajetkovej ujmy a navrhla žalobu zamietnuť.

28. Následne súd na tom istom pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu žalobkyne zamietol. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že rozsudok odôvodnil výlučne § 153 CSP, s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania, t.j. na skutočnosť, že žalobkyňa, do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovanie nenavrhola vykonať žiadne dokazovanie, ktoré by preukazovalo vznik škody a nemajetkovej ujmy a ich výšku.

29. Žalobkyňa v odvolaní namietala porušenie práva na spravodlivý proces tým, že súd prvej inštancie žalobkyne neumožnil navrhnúť vykonať dokazovanie, riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, nezaoberal sa skúmaním (ne)platnosti sporných právnych úkonov a skutočností, neprihliadol na zistený skutkový stav, riadne nepoučil žalobkyňu o koncentracii konania a nešpecifikoval moment, do ktorého žalobkyňa mohla predkladať návrhy na vykonanie dokazovania.

30. Podľa § 153 ods. 1 a 2 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

31. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

32. Podľa § 17 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

33. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

34. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2) sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo; c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

35. Podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

36. Žalobkyňa sa v prejednávanej veci domáhala náhrady škody voči štátu, spôsobenej jej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom na základe osobitného zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Pokiaľ chcela byť v konaní úspešná, musela tvrdiť a preukázať existenciu základných predpokladov pre priznanie náhrady škody, ktorými sú existencia škody, nesprávny úradný postup, resp. nezákonné rozhodnutie a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom.

37. Súd v sporovom konaní rozhoduje predovšetkým na základe žaloby, v ktorej žalobca v súlade s § 127 a s § 132 CSP okrem iného pravdivo a úplne píše rozhodujúce skutočnosti a označí dôkazy na ich preukázanie. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že jej škoda vznikla sériou nezákonných rozhodnutí a postupov Okresného súdu Dunajská Streda, Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a Krajského súdu v Trnave, ktoré v žalobe bližšie špecifikuje. Za nezákonné rozhodnutie považuje trestný rozkaz vydaný okresným súdom Dunajská Streda, ktorým bola uznaná za vinnú z úmyselného trestného činu, proti ktorému podala odpor a neskôr bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves spod obžaloby oslobodená. Z uvedeného možno vyvodit', že žalobkyňa odvodzovala svoj nárok na náhradu škody

od vydaného trestného rozkazu Okresným súdom Dunajská Streda, ktorý považovala za nezákonné rozhodnutie, keďže neskôr bola rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves oslobodená. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu (č.l. 46) správne poukázala na skutočnosť, že žalobkyňa v žalobe neoznačila nesprávny úradný postup, ani nezákonné rozhodnutie, s ktorým by osobitný zákon spájal nárok na náhradu škody a poukázal na rozhodnutie NS SR 3Cdo/166/2017, z ktorého vyplýva, že trestný rozkaz nenadobudol právoplatnosť, pozri § 365 Trestného poriadku (žalobkyňa proti nemu podala odpor). Podľa dôvodovej správy k § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. právna úprava stanovuje tri základné podmienky, pri splnení ktorých možno uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej protiprávnym rozhodnutím, a to: 1. protiprávnosť rozhodnutia, 2. právoplatnosť rozhodnutia a 3. vyčerpanie opravných prostriedkov. V danom prípade nie je splnená druhá z týchto podmienok. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovanej, že tvrdenie žalobkyne o nezákonnosti trestného rozkazu a následnom oslobodení žalobkyne spod obžaloby nezakladá nárok na náhradu uplatnenej škody podľa osobitného zákona, čo bolo jedným z dôvodov pre zamietnutie žaloby žalobkyne.

38. Ďalším dôvodom pre zamietnutie žaloby žalobkyne je skutočnosť, že v žalobe, resp. v ďalších podaniach žalobkyňa nenavrhuje vykonať žiadne dokazovanie k preukázaniu výšky jednak majetkovej ale ani nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa navrhovala vykonať dokazovanie výlučne rozhodnutiami vydanými v trestnom konaní, ktoré ale bolo možné považovať za dôkazy preukazujúce existenciu nezákonného rozhodnutia (resp. nesprávneho úradného postupu), prípadne príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím, ale neboli to dôkazy preukazujúce vzniknutú škodu, ktorú si žalobkyňa uplatnila vo výške 5.650 eur ako majetkovú škodu a 30.000 eur ako nemajetkovú škodu.

39. Majetkovú škodu vo výške 5.650 eur žalobkyňa navrhovala priznať ako reálne náklady vynaložené v trestnej veci v územnej pôsobnosti Dunajská Streda v sume 500 eur trovy právneho zastúpenia, cesta Bratislava - Dunajská Streda a späť 500 eur, náklady spojené s presťahovaním 2.000 eur a náklady spojené s trestným konaním v Spišskej Novej Vsi 2.650 eur (cesta Štúrovo - Spišská Nová Ves a späť 5x, ubytovanie Spišská Nová Ves 5x). Pokiaľ má súd podľa citovaného § 18 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. posúdiť náhradu škody zodpovedajúcu účelne vynaloženým trovám v trestnom konaní, ktoré poškodenej vznikli, bolo nevyhnutné presne špecifikovať, aké úkony právnej služby ktorý advokát žalobkyne poskytol a bolo nevyhnutné výšku vynaložených, t.j. aj zaplatených trov v trestnom konaní preukázať. Rovnako, ak si žalobkyňa uplatňovala náhradu spôsobenej škody za cestovné, bolo potrebné tvrdiť a preukázať kedy bola cesta vykonaná, akým motorovým vozidlom (pripojením technického preukazu) v súlade so zák. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách a tiež bolo povinnosťou žalobkyne preukázať, že cestovné (v trestnom konaní) právnenému zástupcovi zaplatila. Žalobkyňa jednak neposkytla dostatočné množstvo tvrdení (informácií) o jednotlivých úkonoch právnej služby a o cestovnom a tiež nepreukázala, že tieto trovy v trestnom konaní vynaložila a teda má nárok na ich náhradu.

40. Citované ustanovenie § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, právo na úhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napr. formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a pod. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného, a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, poveseť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne, demonštratívnym výpočtom, stanovuje kritériá, ktoré je potrebné vždy posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach života (spoločenskej, pracovnej, rodinnej) dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. V tejto súvislosti možno vo všeobecnosti konštatovať, že určujúcim vodítkom pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy by mala byť jej primeranosť. Z uvedenej právnej úpravy, ktorá stanovuje okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnuť, potom vyplýva, že nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodiť už zo samotnej existencie nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, bez zreteľa

na následky dopadu vznikutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo.

41. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012), poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného. V spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom musí súd skúmať (na návrh žalobcu) existenciu konkrétnych následkov takéhoto nesprávneho postupu orgánov štátu a vyžadovať v tomto smere od žalobcu unesenie dôkazného bremena. Takáto argumentácia je v súlade s § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý nepochybne vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem existencie samotného nezákonného rozhodnutia (alebo nesprávneho úradného postupu) podmieňuje i tým, že na poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepostačuje konštatovanie porušenia práva a vzniknutú nemajetkovú ujmu nemožno reparovať inak.

42. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že samotné trestné stíhanie, ktoré bolo ukončené oslobodzujúcim rozsudkom nepochybne znamená samo osebe pre poškodenú žalobkyňu určitú imateriálnu ujmu, to ju však ale nezabavuje povinnosti preukázať v prípade uplatňovania peňažnej náhrady vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie tejto vznikutej ujmy tak, ako to stanovuje osobitný zákon. Hoci aj v dôsledku trestného konania skončeného oslobodzujúcim rozsudkom možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného o výsledku konania predpokladať, je ale už predmetom ďalšieho dokazovania posudzovanie, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii takých relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu, alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu, v konaní hodnoverne tvrdil a preukázal. Pri posudzovaní intenzity zásahu je v súlade s § 17 ods. 3 citovaného zákona a sním súvisiacej výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch nevyhnutné prihliadnuť na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje; závažnosť vznikutej ujmy a na okolností, za ktorých k nej došlo; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote; závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

43. Žalobkyňa len vo všeobecnosti v žalobe tvrdila, že trestným stíhaním jej bola spôsobená psychická trauma, bola poškodená jej profesionálna a osobná povesť v mieste bydliska a v mieste podnikania, bola znehodnotená jej roky budovaná profesionálna česť, bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv a významným spôsobom sa zhoršili rodinné pomery žalobkyne, trestné stíhanie malo negatívny dopad na zdravotný stav rodičov žalobkyne a manžela žalobkyne, malo negatívny dopad na najbližšiu rodinu žalobkyne, musela sa presťahovať do iného mesta z dôvodu ochrany súkromia a integrity svojej rodiny, znížilo dôveryhodnosť a kredit žalobkyne medzi jej známymi, priateľmi, rodinou a obchodnými partnermi, malo za následok úbytok klientov firmy žalobkyne, nemohla sa zúčastniť výberového konania na funkciu riaditeľky bližšie špecifikovaných organizácií v meste Štúrovo. K uvedeným tvrdeniam žalobkyňa nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie, ani len výsluch žalobkyne. Odvolaciemu súdu je zrejme z jeho rozhodovacej praxe, že žalobcovia v podobných prípadoch uvádzajú konkrétne tvrdenia minimálne v rozsahu, že uvedú, v ktorom meste alebo obci pôsobili, uvedú názov spoločnosti v ktorej pracovali, ak sa museli presťahovať, kde sa presťahovali a ponúknu súdu návrh na vykonanie dokazovania svedkami - kolegami v práci, rodinnými príslušníkmi, známymi, prípadne ich čestnými prehláseniami, lekáorskými správami a pod.

44. Z vyššie uvedených dôvodov bolo možné uzavrieť, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci rozhodol správne, keď žalobu žalobcu zamietol z dôvodu, že žalobkyňa do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania na pojednávaní 13.01.2020 nenavrhol vykonať dokazovanie žiadnymi dôkazmi preukazujúcimi uplatnenú náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy. Nie je opodstatnená argumentácia žalobkyne, že súd ju nepoučil o momente, do kedy je možné predkladať návrhy na vykonanie dokazovania. Podľa § 160 ods. 3 písm. b) CSP poučovaciu povinnosť o procesných právach a povinnostiach súd nemá ak je strana zastúpená advokátom. Žalobkyňa bola v danej veci zastúpená advokátom. Žalobkyňa mala počas konania minimálne dvakrát možnosť doplniť, opraviť alebo zmeniť svoje tvrdenia a návrhy na doplnenie dokazovania a to po doručení vyjadrenia k odvolaniu žalovanej a po doručení repliky žalovanej, ktorá v konaní všetky nedostatky žaloby a návrhov na vykonanie

dokazovania podrobne opísala a podporila ich rozhodnutiami vyšších súdnych autorít. Žalobkyňa napriek argumentácii žalovanej zotrvala na svojich stanoviskách a na podnety žalovanej nereagovala primeraným spôsobom. Je pravdou, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je stručné a odôvodnené procesnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku, ale na druhej strane vystihuje podstatu inštitútu sudcovskej koncentrácie konania a obsahuje dôležitý a opodstatnený fakt, že žalobkyňa jednak neposkytla súdu také tvrdenia a nenavrholo také dokazovanie, ktoré by opodstatňovalo žalobe vyhovieť. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prejednávanej veci nešlo o vady žaloby, pretože žaloba obsahovala určité tvrdenia a tiež obsahovala návrhy na vykonanie dokazovania, ale s tvrdeniami žalobkyne osobitný zákon náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy nespája a návrhy na vykonanie dokazovania nebolo možné považovať za dostatočné, preukazujúce všetky predpoklady pre priznanie nároku na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy podľa osobitného zákona.

45. Z uvedených dôvodov odvolací súd vecne právny rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 CSP.

46. V odvolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaná si ich náhradu neuplatnila ani jej trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto jej trovy odvolacieho konania neboli priznané.

47. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).